

Forskellige modeller over undervisningsforløb i forbindelse med erhvervspraktikken

1

Det fulde PBL-forløb: uddannelse og job, klassens tid, dansk, samfundsfag og historie

Modul 1-14/25 lektioner

Evt. introkurser indlagt efter de første 2 uger/19 lektioner.

2

Forløb i uddannelse og job, dansk og klassens tid

Modul 1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 og 14.

I alt 23 lektioner

3

Forløb i uddannelse og job og samfundsfag

Modul 1, 2, 3, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13 og 14

I alt 20 lektioner

4

Forløb i uddannelse og job, samfundsfag og historie

Modul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13 og 14

I alt 21 lektioner

5

Forløb i uddannelse og job og klassens tid

Modul 1, 2, 8, 9, 10, 11 og 12

I alt 9 lektioner

PBL- forløb i forbindelse med erhvervspraktikken på 8. årg.

Vi har udviklet et tværfagligt PBL-forløb, der kan understøtte og kvalificere elevernes udbytte og oplevelse af deres erhvervspraktik med inddragelse af research af virksomheder, arbejde med skriftlige genrer, formidling og bl.a. den danske model og velfærdsstaten samt FN's Verdensmål 4 og 12.

Vi ønsker med dette forløb at støtte eleverne i at lave en motiveret ansøgning og finde en praktikplads, samtidigt med, at eleverne får mulighed for at reflektere over deres egne erfaringer i praktikken, som skal komme til udtryk i deres læringsberetning, og som forhåbentligt kan kvalificere deres individuelle uddannelsesvalg i 9. klasse. Det er vigtigt, at eleverne løbende bliver præsenteret for mange forskellige uddannelser og job, så de kan udvide deres erfaringsgrundlag og lære, at der findes mange forskellige perspektiver på karriereveje. Det er samtidigt vigtigt at undgå et normativt syn og at reproducere stereotype antagelser om uddannelser og job.

Emne og fag: uddannelse og job, dansk, samfundsfag, historie og klassens tid.

Forløbet er modulopdelt, så man som lærer kan vælge, hvor mange fag og lektioner, der skal inddrages, og man kan altid vælge at inddrage andre fag eller vælge fag fra og selv bygge videre på moduler m.m.

Det fulde PBL - forløb varer i alt 25 lektioner og kan ses i sammenhæng med introkurserne, afhængigt af placering.

- De første 19 lektioner i forløbet (skal være gennemført tre uger før erhvervspraktikugen af hensyn til praktikformidlingen)
- 4 dages introkurser
- Erhvervspraktik
- De sidste 6 lektioner i forløbet

Forslag til ugeplan:

Uge 1	Uge 2
Mandag Modul 1 og 2 (2 lektioner)	Mandag Modul 7 (4 lektioner)
Tirsdag Modul 3 (1 lektion)	Tirsdag Modul 8 (1 lektion)
Onsdag Modul 4 (1 lektion)	Onsdag Modul 9 (2 lektioner)
Torsdag Modul 5 (3 lektioner)	Torsdag Modul 10 (2 lektioner)
Fredag Modul 6 (2 lektioner)	Fredag Modul 11 (1 lektion)
4 dages introkurser	

Erhvervspraktikuge	
Uge 3	
Mandag Modul 12 og 13 (4 lektioner)	
Tirsdag Modul 14 (2 lektioner)	

De fire k'er: eleverne arbejder kontinuerligt med kommunikation, kritisk tænkning, samarbejde og kreativitet gennem hele forløbet på 25 lektioner.

Kompetence, videns- og færdighedsmål for uddannelse og job efter 9. klasse:

Kompetenceområde	Kompetencemål	Faser	Færdigheds- og vidensmål					
			Mine mål		Mine muligheder		Mine valg	
Personlige valg	Eleven kan træffe karrierevalg på baggrund af egne ønsker og forudsætninger	1.	Eleven kan formulere personlige mål for uddannelse, job og karriere	Eleven har viden om egne ressourcer, forudsætninger og karriereønsker	Eleven kan koble egne mål med uddannelses-, job- og karrieremuligheder	Eleven har viden om uddannelses-, job- og karriereveje i forhold til ønsker og forudsætninger	Eleven kan træffe begrundede valg af uddannelse i et job- og karrierespektiv	Eleven har viden om sammenhæng mellem karrierevej, personlige værdier, interesser og færdigheder
Fra uddannelse til job	Eleven kan vurdere sammenhænge mellem uddannelser og erhvervs- og jobmuligheder	1.	Fra uddannelse til job		Information	Uddannelse- og jobkendskab		
			Eleven kan redegøre for mulige sammenhænge mellem uddannelse og job	Eleven har viden om uddannelsesveje og serere jobmuligheder lokalt, nationalt og internationalt	Eleven kan vurdere information om uddannelse og job	Eleven har viden om kilder til information om uddannelse og job	Eleven kan vurdere muligheder i uddannelser, job og former for iværksætteri	Eleven har viden om indhold og krav i uddannelser og job og forudsætninger for iværksætteri
Arbejdsliv	Eleven kan vurdere sammenhænge mellem egne valg og forskellige vilkår i arbejdsliv og karriere	1.	Arbejdsvilkår		Arbejdsmarked	Arbejdsliv		
			Eleven kan vurdere forhold i arbejdsliv med betydning for valg af uddannelse og job	Eleven har viden om rammer, betingelser og muligheder for ansatte, selvstændige og iværksættere	Eleven kan vurdere betydning af vilkår og forandringer på arbejdsmarkedet	Eleven har viden om et foranderligt arbejdsmarked	Eleven kan vurdere betydningen af livslang læring og innovation i arbejdsliv og karriere	Eleven har viden om livslang læring og innovation i arbejdsliv og karriere

Læringsmål til eleverne, der kan vælges ud, afhængigt af hvilket forløb, man arbejder med:

Jeg kan vurdere sammenhænge mellem forskellige uddannelser og jobmuligheder.

Jeg ved, hvilket fagområde, der interesserer mig mest.

Jeg ved, hvordan man søger en praktikplads.

Jeg kan lave en ansøgning.

Jeg kan skrive en reportage.

Jeg kan formidle min research og praktikoplevelser til andre.

Jeg ved, hvordan jeg kan give andre feedback på deres arbejde.

Jeg ved, hvad en virksomhed er.

Jeg kender til den danske model.

Jeg ved, hvad en overenskomst er

Jeg ved, hvad en fagforening er.

Jeg kender FN`s Verdensmål.

Jeg kender til velfærdsstaten i et historisk perspektiv.

Vi foreslår, at der laves en jobbank (forældre og deres netværk) til forældremødet ved skoleårets start. Hvilke job er i elevernes umiddelbare netværk? Er der nogle kontakter, der kan deles klassen imellem?

Projektspørgsmål: Hvordan kan vi i forbindelse med vores erhvervspraktik, få viden om uddannelser og job, der kan forberede os på livet efter folkeskolen, og hvordan kan vi formidle denne viden til 7. klasser?

Modul 1 (1 lektion) (Uddannelsesvejleder skal inviteres).

Hook

Video med Michael Ziegler, der kommer med falsk udmelding om ny lovgivning, der annullerer 9. klasse, men øger antallet af timer i 8. klasse samt at eleverne skal vælge ungdomsuddannelse allerede på selve dagen.

Læreren eller uddannelsesvejlederen fortæller derefter, at det ikke er rigtigt, men at de nu skal i gang med et forløb, der forbereder dem på deres erhvervspraktik.

Introduktion til forløbet med tydeligt formål. I skal snart i erhvervspraktik, så derfor skal vi arbejde med forskellige elementer, der kan give jer en forforståelse forud for selve praktikken. I skal bl.a. vide, hvad en virksomhed kan være, hvordan man søger en praktikplads, og så skal I fremlægge en læringsberetning for 7. klasserne, når I har været i praktik.

Modul 2 (1 lektion)

Hvad er en virksomhed? En virksomhed sælger og/eller producerer varer eller services. Samtale i plenum. Brug evt. mindmap. Tal om forskellige former for virksomheder i kategorier. Se forslag til mindmap: <https://indidansk.dk/mindmap/>

(Kommunikation)

Modul 3 (1 lektion)

Gennemgang i plenum eller bed eleverne i grupper læse og se video om nedenstående (30 min.):

Hvad er den danske model?

<https://bm.dk/arbejdsomraader/arbejdsvilkaar/den-danske-model/>

Hvad er en overenskomst?

<https://fho.dk/om-fagbevaegelsens-hovedorganisation/hvad-er-fh/hvad-er-en-overenskomst/>

Hvad er en fagforening (video 90 sek.)?

<https://www.youtube.com/watch?v=3U61Migpe84>

Dilemma spørgsmål i små grupper (i alt 12 min.):

Er der nogle fordele eller ulemper ved at være medlem af en fagforening?

Hvordan forhandles medarbejderes løn?

Hvordan sikres det, at en medarbejders arbejdstid overholdes?

Opgave med hjem (3 min.): Hvem derhjemme er medlem af en fagforening?

Modul 4 (1 lektion)

Kort opsamling på hjemmeopgaven fra forrige modul (5 min.)

Velfærdsstaten i et historisk perspektiv. Se video (link) i plenum. Den varer 4,27 min. Eleverne skal derefter læse teksten ned til, Velfærdsstatens historiske rødder i Europa. Man kan med fordel bruge Makker-delings protokol i denne lektion, som er vedhæftet.

<https://faktalink.dk/titelliste/velfaerdsstaten>

Modul 5 (3 lektioner)

Intro (30 min.)

Hvad er FN's Verdensmål?

Hvorfor er verdensmål vigtige?

Link til Verdensmål, så de kan konkretiseres med eksempler for eleverne:

<https://www.verdensmaalene.dk/fakta/verdensmaalene>

Opgave (105 min.):

Research i makkerpar. Eleverne får udleveret en liste med virksomheder, som er vedhæftet. En virksomhed må kun researches af et makkerpar. (Milepæl)

Eleverne undersøger hjemmesider med inddragelse af Verdensmål 4 og 12. Når de har fundet informationen, skal de forberede deres oplæg til respons i næste modul.

Arbejdsspørgsmål: Først og fremmest skal de undersøge, hvad virksomheden sælger og/eller producerer.

Derefter om virksomheden forholder sig til et bæredygtigt forbrug og en bæredygtig personalepolitik i forhold til uddannelse:

Verdensmål 4: Hvordan bidrager virksomheden til bæredygtigt forbrug?

Verdensmål 12: Hvordan bidrager virksomheden til deres medarbejderes mulighed for uddannelse og livslang læring?

Hvad er deres vurdering? Hvordan vil I fremlægge?

(kritisk tænkning, samarbejde og kommunikation)

Denne viden skal eleverne bruge som forforståelse til deres praktik (Hvordan kan en virksomhed være/se ud, og hvordan arbejdes der bæredygtigt i virksomheden). Fremtidens virksomheder bliver nødt til at kunne udvikle sig bæredygtigt på flere parametre, så de kan tiltrække medarbejdere (mulighed for uddannelse) og indtænke klodens ressourcer (ansvarligt forbrug).

Modul 6 (2 lektioner)

Eleverne skal give hinanden respons ved at benytte responsprotokollen, som er vedhæftet (milepæl)

Vi anbefaler, at der gennemføres to runder, så facilitator kan nå at lave opsamling.

(formidling, kreativitet og kommunikation).

Modul 7 (4 lektioner)

Forklar eleverne, at de om lidt i makkerpar skal skrive en reportage om, hvordan de tror det vil være at være i praktik et bestemt sted, men først skal de læse et eksempel på en reportage (20 min). Se link nedenfor.

[Reportage: En nat i kulden med de hjemløse | Kristeligt Dagblad \(kristeligt-dagblad.dk\)](https://kristeligt-dagblad.dk/2019/08/en-nat-i-kulden-med-de-hjemløse/)

Opsamling i grupper (15 min.):

Hvad er reportagens hvad, hvem, hvordan og hvor?

Nu skal eleverne selv skrive deres egen reportage (60 min.). Kig på genretræk:

<https://indidansk.dk/reportage-genretraek/>

I skal især inddrage følgende:

Hvor er I i praktik?

Hvordan ser det ud?

Hvilke lyde og dufte er der?

Hvordan føles det at være der?

Hvem møder I?

Hvordan arbejdes der i virksomheden og med hvad?

Eleverne skal give hinanden feedback (18 min.)

Makkerpar 1

Gennemgår deres nuværende reportage (3 min.)

Modtager feedback fra makkerpar 2 med fokus på genretræk og indhold. (3 min.)

Fortæller hvad de især kunne bruge af deres feedback (3 min.)

Rollerne skifter og øvelsen gentages.

Eleverne skriver deres reportage færdig.

(skriftlig genre, formidling og kommunikation). (Milepæl)

Modul 8 (1 lektion) uddannelsesvejleder skal inviteres og står for

Tip en 13er. Hvilke kompetencer matcher et bestemt job? Se vedhæftede. (Milepæl)

Hvad er en erhvervspraktik i en virksomhed, og hvad kan man bruge den til?

Hvordan søger man optimalt en praktikplads?

Hvor skal praktikken registreres?

Hvordan taler man med en virksomhed? - praktiksamtale- herunder adfærd på SoMe i forbindelse med ansættelse. Normer på en arbejdsplads. Kulturen på en arbejdsplads og omgangstonen. Etik.

Hvordan får man de nødvendige informationer?

(Kommunikation og samarbejde).

Modul 9 (2 lektioner)

Hvordan skriver/laver man en ansøgning (fx skriftlig genre, kommunikation og kreativitet) Se evt. skrivehjulet: <https://indidansk.dk/skrivehjulet/>

Til eleven

Du skal om lidt lave en ansøgning til din praktik. Overvej først, hvad du gerne vil have ud af din praktik, og hvordan du vil søge en praktik. Du kan fx anvende Canva (video) og bruge en QR-kode i din skriftlige ansøgning.

1. Præsenter dig selv: navn, alder og skole og evt. familie og fritidsinteresser eller fritidsjob.

2. Beskriv din motivation for at komme i praktik. Hvad er du god til eller nysgerrig på?

3. Hvornår vil du gerne i praktik? (hvilken uge)

4. Hvis du ringer virksomheden op, så forbered dig først. Du kan fx øve dig foran spejlet eller optage dig selv på video eller lyd.

5. Hvis du sender din ansøgning, så husk at læse/se den igennem for stavefejl m.m. (Milepæl)

Brug de sidste 14 minutter på, at eleverne giver hinanden feedback i makkerpar.

Elev A: 3 min. oplæg for din makker om din ansøgning.

Elev B: 3 min. feedback til din makker:

- Hvad synes jeg er godt?
- Hvad undrer jeg mig over?
- Har du overvejet...?

Elev A: 1 min. svarer på spørgsmål.

Elev B: 3 min. oplæg for din makker om din ansøgning.

Elev A: 3 min. feedback til din makker:

- Hvad synes jeg er godt?
- Hvad undrer jeg mig over?
- Har du overvejet...?

Elev B: 1 min. svarer på spørgsmål.

Modul 10 (2 lektioner)

Introducer eleverne for jobbanken, som deres forældre har lavet til dem. Det kan være den kan bruges af dem selv eller en klassekammerat.

Eleverne skal nu søge praktikplads flere steder pr. telefon, mail eller ved personlig henvendelse. Nogle vil lave video og sende.

Man kan delagtiggøre forældrene skriftligt i elevernes frist for at finde en praktikplads (fristen er senest tre uger før praktikugen).

Modul 11 (1 lektion) Senest tre uger før praktikugen. (Milepæl)

Eleverne registrerer deres praktik i ung.unoung.dk under fanen praktik og læreren giver uddannelsesvejlederen besked, når alle har gjort det.

Hvis der er elever, der ikke lykkes med at finde et praktiksted, hvor på skolen kan de så henvende sig om praktik? Teknisk service, SFO, kantinen, en lærer eller pædagog i en anden afdeling eller spørge en uddannelsesvejleder om hjælp.

De 4 dages introkurser kan evt. lægges her, når det fulde forløb gennemføres.

Eleverne får en lille opgave med i praktikken, hvor de skal undersøge, observere og notere: Lærerne kan fx give eleverne opgaven på deres praktikbesøg eller inden praktikken.

Opgave:

Hvilke køn og etniciteter observerer du hos virksomhedens medarbejdere?

Hvilke uddannelser har de medarbejdere, du møder i virksomheden?

Hvilke arbejdsfunktioner har de medarbejdere, du møder?

Hvordan arbejder virksomheden med Verdensmål 4 og 12? (interview af fx en leder)

Praktikugen gennemføres.

Modul 12 (1 lektion) Tilbage på skolen.

Opsamling på erhvervspraktikken i grupper. (Milepæl)

Hvad var den bedste oplevelse i praktikken?

Hvad lærte I under praktikken?

Hvad var mest spændende?

Kunne I tænke jer at komme i erhvervspraktik igen?

Hvilke uddannelser/job mødte I i praktikken?

Hvordan var køn og etnicitet repræsenteret i virksomheden?

Hvordan arbejdede virksomheden med Verdensmål 4 og 12?

Modul 13 (3 lektioner)

Tuning

Forberedelse af Gallery Walk og læringsberetning: Hvordan vil eleverne formidle deres research, produkter, deres egen refleksion over erhvervspraktikken og deres oplevelser?

Fiskebowlen - indre og ydre cirkel. Protokol er vedhæftet (Milepæl)

Eleverne giver hinanden feedback på formidlingsideer, indhold og sprogbrug m.m.

(Kommunikation, kreativitet og samarbejde)

Lærerne sørger for, at 7. klasserne deltager til Gallery Walk og får at vide, hvad de skal, og hvordan man skal formidle feedback: venligt, specifikt og hjælpsomt.

Praktiksteder (?) og evt. uddannelsesvejleder inviteres forinden af eleverne til Gallery Walk.

Modul 14 (2 lektioner)

Gallery Walk (1 lektion)

5 min. 7. klasserne ankommer og fordeler sig i små grupper (aftalt i deres egne klasser) rundt i lokalet ved 8. klasses eleverne, der skal fremlægge. De får udleveret en blyant og post it. Hvis praktikstederne deltager, så hører de deres praktikants læringsberetning først.

Facilitator står for tidsstyring og fortæller, hvad eleverne skal give feedback på og hvornår. Der skal være to runder.

5 min. eleverne fremlægger deres læringsberetning og produkter.

3 min. 7. klasserne giver feedback på, **hvad der var godt** og skriver dette på post it og sætter på væggen ved elevens produkter.

3 min. 7. klasserne giver feedback på, **hvad de undrer sig over** og skriver dette på post it og sætter på væggen ved elevens produkter.

3 min. 7. klasserne giver feedback med eksempler på, **har du overvejet.....** og skriver dette på post it og sætter på væggen ved elevens produkter.

2. runde, hvor 7. klasserne stiller sig ved andre elever.

2. runde gennemføres.

Der klappes af 8. klasse.

3 min. 7. klasserne går tilbage til deres klasser.

Feedback fra praktikstederne, hvis de deltager. Praktikstederne giver praktikanterne feedback med argumenter for, hvad der i læringsberetningen gjorde, at de gerne ville ansætte praktikanten.

Oprydning (1 lektion).

Rigtig god fornøjelse 😊